

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 29-05-2017
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPSSK
Sagsnr.: 1703481
Dok. nr.: 358346

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 1. maj 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 825 (Alm. del) til ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 825:

”Ministeren bedes redegøre for forskellen på de forskellige plejehjemstyper?”

Svar:

Plejeboligområdet omfatter tre typer af boformer: 1) Almene plejeboliger, 2) Plejehjem efter § 192 i serviceloven og 3) Friplejeboliger. Beboerne får den samme hjælp, uanset hvilken en af boformerne de bor i.

Anvisningen af bolig foretages af kommunalbestyrelsen på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens boligmæssige, sociale, økonomiske, psykiske og fysiske situation. Boligen bliver tildelt efter behov, og kommunalbestyrelsen skal således anvise boligen til den borger, der har størst behov for den pågældende plads.

Borgere, som kommunalbestyrelsen har visiteret til en bolig, har ret til frit at vælge en bolig. Der gælder også en ret til at medtage en ægtefælle, samlever eller registreret partner.

Retten til frit valg gælder uanset boligens beliggenhed. Borgere, som ønsker at flytte i en bolig i en anden kommune, har således ret til at få anvist en bolig på lige fod med tilflytningskommunens egne borgere. Det forudsætter dog, at borgeren både opfylder betingelserne for at blive visiteret til en bolig i fraflytningskommunen og tilflytningskommunen (dobbeltvisitation).

En borger, der er visiteret til en plejebolig mv., har ret til at vælge en friplejebolig i borgerens opholdskommune eller i en anden kommune efter friplejeboliglovens regler. Friplejeboliger er ikke omfattet af reglerne om dobbeltvisitation ved flytning over kommunegrænser, som det er tilfældet ved frit valg af en anden plejebolig. Friplejeboligleverandøren har dog mulighed for at afvise en ansøger. Borgerens ret til at vælge en friplejebolig er desuden betinget af, at friplejeboligleverandøren er certificeret til at levere alle de ydelser, som opholdskommunen har truffet afgørelse om, at borgeren skal tilbydes.

Nedenfor beskrives de tre boformer:

1) Almene plejeboliger

Almene ældreboliger etableres efter almenboligloven. Almene ældreboliger kan opføres og drives af almene boligorganisationer, selvejende almene ældreboliginstitutioner og kommuner. Herudover kan regionerne opføre/drive almene ældreboliger,

der indrettes med henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det er som udgangspunkt kommunalbestyrelsen, der har anvisningsretten til de almene ældreboliger, uanset hvem der ejer boligerne, men det kan aftales, at ejeren har anvisningsretten.

Almene plejeboliger er almene ældreboliger, som har tilknyttet servicearealer, der anvendes til omsorgs- og servicefunktioner med tilhørende personale til betjening af beboernes særlige behov. Beboerne i almene plejeboliger er lejere efter lov om leje af almene boliger.

Der stilles en række krav til almene ældreboliger, herunder plejeboliger, i forhold til udformning, indretning og mulighed for at tilkalde hjælp. Indretningen af almene ældreboliger skal være særligt egnet til ældre og personer med handicap. Boligernes adgangsforskel skal være egnede for gangbesværede. Boligerne skal have eget toilet og bad, og som udgangspunkt skal der være køkken i boligerne. En del af boligernes areal kan indrettes som fælles boligareal. Der kan således etableres opholdsrum, køkken, hobbyrum eller lignende til fælles brug for beboerne i ældreboligerne.

Beboere i almene plejeboliger er lejere med de rettigheder og pligter, der følger af almenlejeloven.

2) Plejehjem efter § 192 i serviceloven

Med ældreboliglovens vedtagelse i 1987 (nuværende almenboliglov) opføres der ikke længere plejehjem efter servicelovens § 192. I stedet opføres boligerne som almene plejeboliger efter almenboligloven. De eksisterende plejehjem, etableret før 1987, drives dog fortsat efter serviceloven.

Beboere i plejehjem efter servicelovens § 192 er ikke lejere. De rettigheder og pligter, der gælder efter lov om leje af almene boliger, gælder derfor ikke for beboere i plejehjem efter servicelovens § 192. Med lejerrettighedsbekendtgørelsen er der dog indført en række bestemmelser, der sikrer beboerne i plejehjem en række af de rettigheder, som gælder for lejere i almene plejeboliger. Ligeledes er reglerne om betaling for boligen på plejehjemmet søgt indrettet, så beboerne er lige så gunstigt stillet, som hvis de boede i en almen plejebolig.

3) Friplejeboliger

Privates adgang til at oprette og drive plejeboliger er reguleret i lov om friplejeboliger. Som udgangspunkt indgår friplejeboliger ikke i den kommunale boligforsyning, men efter en ændring af friplejeboligloven fra den 1. juli 2015 kan det aftales med kommunalbestyrelsen, at denne får anvisningsret til en eller flere boliger i en friplejeboligbebyggelse.

En friplejebolig er en privat udlejningsbolig. Efter friplejeboligloven har fonde, herunder selvejende institutioner og andre private leverandører, siden 2007 haft adgang til at etablere og drive friplejeboliger i konkurrence med de kommunale plejeboligtildbud. Friplejeboliger udvider således borgerens frie valg mellem kommunale og private plejeboliger.

Boligerne skal ikke drives i en bestemt selskabsform, men friplejeboligleverandøren skal være certificeret af Sundhedsstyrelsen til at levere ydelser efter servicelovens § 83, jf. § lov om friplejeboliger § 5. Certifikationen skal som minimum omfatte levering af personlig pleje, praktisk hjælp og madservice efter §§ 83 og 87 i serviceloven.

Beboere i friplejeboliger er lejere. De er omfattet af lejeloven med de modifikationer, der følger af friplejeboligloven. Friplejeboliger kan etableres med og uden offentlig støtte ved nybyggeri eller ombygning. Endvidere kan friplejeboliger uden offentlig

støtte etableres ved køb eller leje af lokaler eller ved omdannelse af eksisterende ejendomme, der bebos af beboere med plejebenhov. Friphejeboliger skal opfylde de samme krav til udstyr og udformning, som gælder for almene plejeboliger.

Med venlig hilsen

Thyra Frank / Søren Svane Kristensen